

Профілактика булінгу в школі: п'ять напрямів роботи для завуча

НАПРЯМ 1

Ознайомлюйте вчителів, учнів і батьків з інформацією про прояви насильства та його наслідки. Розмістіть відповідні пам'ятки в учительській та навчальних кабінетах. Оголосіть загальношкільний конкурс плакатів та інфографіки на тему «STOP булінг».

Використайте плакати учнів для оформлення інфостендів у їхніх класних кабінетах. Інфографіку розмістіть у коридорах і їдальні.

НАПРЯМ 2

Проводьте для педагогів навчальні заняття й тренінги, щоб вони навчилися ідентифікувати насильство як у своїй поведінці, так і в поведінці дітей. Сформуйте у педагогічному колективі єдиний погляд на проблему булінгу.

Скористайтеся пам'яткою «Моя хата не скраю, або Реагуємо на ознаки насильства над дитиною»¹, розробкою «Аби не стати співучасником цькування: тренінг-антибулінг для педагогів»², «Як запобігти булінгу в учнівській спільноті»³ тощо.

НАПРЯМ 3

Постійно відстежуйте випадки насильства серед дітей, виявляйте дітей-агресорів та організуйте системну роботу фахівців психологічної служби з такими дітьми.

Ознайомтеся з портретом булера та його жертви. Відповідна інформація міститься у пам'ятці «Шість запитань і відповідей про кібербулінг»⁴. Дізнайтеся, які «перші дзвоники» булінгу, з пам'ятки «Що свідчить про булінг у класі»⁵.

¹ Див. пам'ятку в журналі «Заступник директора школи» № 10/2018 на с. 18; скачайте пам'ятку в зручному форматі на ezavuch.mcfrr.ua.

² Див. статтю на с. 9 цього числа журналу.

³ Див. пам'ятку на с. 18 цього числа журналу; скачайте пам'ятку в зручному форматі на ezavuch.mcfrr.ua.

⁴ Див. пам'ятку в журналі «Заступник директора школи» № 05/2018 на с. 53; скачайте пам'ятку в зручному форматі на ezavuch.mcfrr.ua.

⁵ Див. пам'ятку на с. 17 цього числа журналу; скачайте пам'ятку в зручному форматі на ezavuch.mcfrr.ua.

НАПРЯМ 4

Тримайте в полі зору батьків агресивних дітей і батьків дітей-жертв. Залучіть соціальні служби до роботи з ними.

Під час батьківських зборів проведіть тренінг «Протидіємо насиллю над дитиною в сім'ї»⁶. Ознайомте батьків з пам'ятками «Коли хочеш як ліпше, або Як негативні інтервенції батьків впливають на дітей»⁷, «Що не можна забороняти дитині: дев'ять акцентів для батьків»⁸.

НАПРЯМ 5

Спільно з учасниками учнівського самоврядування розробіть антибулінгову програму, кодекс безпечної школи чи інший «антибулінговий» документ. Ознайомте з ним учнів, батьків та педагогів. Створіть у школі службу реагування на випадки насильства. Чітко пропишіть її можливі дії в тому чи тому випадку, визначте обов'язки відповідальних осіб. Залучіть фахівців психологічної служби. Формами їхньої роботи мають бути медіація та тренінги, практичні заняття. Залучіть учнів до роботи у службі реагування на випадки насильства. Це підвищить їхню зацікавленість щодо розв'язання проблеми.

Примітка. Підготувала **Світлана Дубовик**, практичний психолог Литвинівської ЗОШ І-ІІІ ступенів, Луганська обл.

⁶ Див. статтю «Учіть дитя не стусанами, а хорошими словами, або Протидіємо насиллю над дитиною в сім'ї» в журналі «Заступник директора школи» № 10/2018 на с. 20; скачайте пам'ятку в зручному форматі на ezavuch.m CFR.ua.

⁷ Див. пам'ятку в журналі «Заступник директора школи» № 10/2018 на с. 30; скачайте пам'ятку в зручному форматі на ezavuch.m CFR.ua.

⁸ Див. пам'ятку в журналі «Заступник директора школи» № 05/2018 на с. 32; скачайте пам'ятку в зручному форматі на ezavuch.m CFR.ua.